

سه فین سالج / ئۆکتسرای ژیداری کورد سهبارت به سهفهرهکیان بو قهنا ددوی

سه فین سالج ئۆکتسرای ژیداری کورد له مانگی حهفتی سالی (2007) له ریگی فرۆکهخانهی نیودهولهتی ههولیر، دوا یهک کات ژمیر دهگاته فرۆکهخانهی نیودهولهتی (شفرهاتی افیهنی پایتهختی نه مسا ولهوی له لایه نه سایهتی کورد دلشاد عوسمان نۆینهری کورد له قهین پایتهختی نه مسا، عادل موراد قونسولی کوردستان و دهستهی رۆژنامه نووسانی کورد لهوی و رۆژنامه نووسانی ئهوی لهگه روهندی کورد بهگهرمی پێشوازیان لیکرا. دوا له شوینی ههسارهوه له (تاریق شوم رۆنی) له بهرواری 7-6-5-2007 دهستان کرد به پڕۆژه رۆژی 7-7-2007 کارهکان دهستی پێ کرد ئاههنگهکان به بهشداری سهرحه به شداریان و گروپهکانی جیهان دهستی پێ کرد که 12 تیپ مابونهوه له دوا قوناعی فستیاله که، ئاههنگه که له هۆلی کۆبوونهوهی ئاکادیمیای نیونه تهوهیی فیینای پایتهختی نه مسا به بهشداری ئۆکتسرای ژیداری کورد و سهرحه تیپه جیهانیه کان دهستی پێ کرد که تهنها بۆیه کترناسین بوو. ئیمهش به ناوی حکومهتی کوردستانهوه به شداریان کرد. لهوی لهگه ل تیپهکانی ئهلمانیا و هۆلهندا ئالمان به نیشانهی دۆستی ئال و گۆرکرد و زۆرخوشحال بوون. رۆژی 8-7-2007 دهست به یهکه م کارهکان کرا له سهردهستی موزیک زانی گهره جیهان، تیپ ئۆکتسرای ژیداری کورد

به رهههکهی ئاماده کرد بۆ پیش کهش کردن، دوا مل ملانیکی زۆر له نیو تیپهکان که رۆژی ورکشپی تیپهکان بوو - رۆژی 10-7-2007 رۆژی یهکلاکهرهوه بوو که له هۆلی زیرینی (گۆلدن هۆگ) بوو که یهکێک بوو له هۆله زهرینهکان و به ناوبانگ ترینی دنیا بۆ نمایشی سهرحه تیپه میلیهکان، دوا تیستی خۆیان له سههر شانۆ نمایش کرد. ئۆکتسرای ژیداری کوردیش بۆ دوا سات دوا ئهوانی تر به میلیۆدیکی مامۆستا (مه زهری خالقی) یهکه م تیپ بوو دهستی به نمایش کردن کرد. له نیوارهیکی خۆش که سهی ههزار که سهی تیندابو نه تیجهکان راگهیندراو خهلاتی یهکه م بهر تیپی ئۆکتسرای ئهلمانیا کهوت و خهلاتی دووهه م به پلهی باش بهر تیپی ئۆکتسرای ژیداری کورد کهوت بۆ ئیمه شه ره فیککی گهره بوو که بۆ یهکه م جار له ئاوا هۆلیک و مل ملانیکی جیهانی هونهری بهی پله گه پشترین بۆیه که م جار سوپاسی ئهوانه دهکهین که هاوکاریان کردوین ههروهه سوپاسی وهزارهتی وهزرش و لوان و کاک نیچرفان دهکهین ههروهه سوپاسی کاک ته هابه رواری دهکه م که هاوکارمان بوون و پالپشتیان کردوین. به خۆشحالیهوه لهوی په یامی سه رهۆکی ههریمی کوردستانیشمان پێ گه پشتم. گه ییکم ههیه له دهسه لاتارانی کورد که زۆر بایه خ بدین به گه نجان تاکوو کورد به دنیا بناسینیت. سوپاسی ئیوهش دهکه م بۆ ئه م دیداره تان هیوادارم که هه روا له خزمه تی هونه ردا بن.

زمانی هه ندیگ نووسه ر

فه رههنگ و کولتور، وێژه و به رههه هونه ریهکان، دابونه ریستی زۆریه ی گه لان له زمانی نووسه ران و رۆشنییرانیانه وه بۆ گه لانی دیکه ده گوازینه وه. نووسه ر و رۆشنییر ده بنه پری نیوان نه ته وهکان، زمان و ئاوازهکانی زمان به گوی یه کتردا ئاشنا دهکن، لی مخابن ئه وهی ئه مرۆ هه ندیگ نووسه رو رۆشنییری کوردستان له میزگی فه رههنگ، وێژه، هونه ری زمان و زمانه وانیدا ده یچین نهک هه ر خزمهت به کولتور و په یف و ئاستی رووناکییریمان ناکن، به لکو گورزیکی کاریگه ریشمان لیده نه.

نووسه رو رۆشنییرانی گه لانی دیکه بۆ پاراوکردنی زمان، به هیزکردنی رسته سازی، پێشخستنی ئاستی رۆشنییری، هه ورازبردنی فه رههنگ و هاوچه رخانه کردنی کولتور تیده کوشن و خۆیان ده راژهی کیشه جۆراوجۆرهکاندا داده نین، لی هه نووکه به شیک له و نووسه ر و رۆشنییرانیه ی که به پارووی فه رمانه روایانه وه کاویژ دهکن، تواناکی خۆیان بۆ دا هیتانی جنیو، سازکردنی ناو ناته ره، دزیکردنی وێژه یی دهکار ده یین، ئه وانه ی به دۆژمن و ناحه زان نه دهکران، ئه وان به خشکه یی ئه نجامی ده نه.

هه ندیگ له و نووسه رانه له جنیو سازیدا ده ستیکی بالایان هه یه، له ریگی نووسینه کانیه وه هیزش دهکه نه سه ر یه کتر و سوکایه تیش به زمانی نه ته وهکیان دهکن، ئه گه ر وشه کانی (مامۆستا و رابه ری جنیو، زبڵخانه، زورناژهن، ده بهنگ، فسفسپاله وان، موزایه ده کاری و جاهیل و زبڵنوس، پیاوه پوته کان و ده یان وشه گه لی دیکه) ده خۆیتینه وه، به زه ییمان به زمانه که مان دا دیته وه که ئه و نووسه رو رۆشنییرانه نۆینه رایه تی دهکن، ده سه لاتیش به مه زنی پێشانی چه ماوه ریان ده نه!! من نازانم که سیک خۆی به نووسه رو رۆشنییر بزانی بۆچی هونه رو تواناکی خۆی ته نیا له دا هیتان و دارشتنی جنیو سوکایه تی پیکردندا به کار ده یینی!!

داگیگره ربه هه مو هیزی خۆیه وه ده یویست هه ستی نیشتمانه ره وه ری و گیانی به رخۆدان و تیکۆشان له کوردستانیان دا بکوژی، ناکام مایه وه سه ری خۆی له کۆیه کانی کوردستان دا. فه رمانه روایانی خۆشان هه ولیان داوه ئیراده و دهنگ و رهنگمان لینیستینه وه، کۆمه لگه ی حزبی دروست بکه ن، ئیستا سه ره ولیژ خلۆر ده بنه وه و له بنی گۆمه که دا خۆیان ده بیننه وه، ئه و نووسه رانه ی که ده شیانه وئ زمان و رۆشنییری و هزمان لی بشیوین جگه له په شیمانی و ریسوایی شتیکی دیکه یان بۆ نامینتیه وه، خۆری ئه وانیش له گه ل فه رمانه روا خۆسه پیننه ره کانه وه هاو دیوو ده بنی، هه ویزه که یان ده رده که وئ.

ئیستا ئه و نووسه رانه به پشتیوانی فه رمانه روایانه وه کارخانه ی جنیو سازیان داناوه، له پانتایی زماندا ته راتین دهکن، رۆژیک دی جنیوهکان و سوکایه تییهکان قاپی خۆیان ده گرنه وه، بۆ ده روون و هزری نه خۆشیان ره وانه ده کرینه وه، کورد گوتنه یی: "مالی قه لب سه ر به خاوه نیه تی" تیکرای جنیوه کهر و سوکایه تی پیکردنه کانی له گه ل خۆیان دا چال ده کرین. گه ل له زمانی ئه و نووسه ره دم چه ورکراوه ش رزگاری ده بی.

باوکی قلا د

سامان عوسمان و دوو به رهه می نوئ

سامان عوسمان که هونه رمه ندیکی شاری هه ولیره و تائیتسچه ندین به رهه می بلاو بوته وه له دیداریکی تاییهت به رۆژی گه ل وتی، ئیستاش به رهه میکم ئاماده یه بۆ کلیپ کردن که پیش ئه و به رهه مه، به رهه میکی ترم به ناوی (چاوه روانی باوانم) بلاو کردوته وه، به لام ئیستا ئه و دوو به رهه مه م بلاو نه کراونه ته وه. به رهه مه کانی دیکه م به ناوی (په ریزاد) که ئاوازو هونراوه ی (شوان ئه سه ده) و به رهه مه که ی ترم به ناوی (هه لپه ره نازه) که له هۆنراوه و ئاوازی (حه کیم کاکه ره ش) به م نزیکانه کلیپی بۆ ده که م و بلاوی ده که مه وه به ته نکیدیش له کوردستانی خۆمان کلیپی بۆ ده که م.

محهمهد یاسین دوا ی سه فهره که ی بۆ تورکیا

له دیداریکی تاییهت داله گه ل په یامییری رۆژی گه ل، محهمه دیاسین که که مانچه ژهنیکی کورده وه له ولیر ده ژیه م شیویه باسی سه فهره که ی بۆ تورکیا کرد، بۆ ده وره ییک له موزیک بۆتورکیا ده عوت کرابووم که هه ندئ له مه سره فی ئه وسه فهره هونه ری له سه ره ره رکی حکومه تی ههریمی کوردستان بووه ئه وان یارمه تیاندام و ره وانه ی تورکیا کراموه هه ره ها سپاسی مامۆستا (هه لکه وت زا هیر) ده که م که یارمه تیمی دا بۆ ریکخستنی ئه م سه فهره. ده وره که بۆ ئامییری که مان بوو که ماوه ی مانگیکی پێ چوو. ماویک له لایه م مامۆستاکان و هکو (سه ندر) که عادلژهنیکی (ئیه راهیم تالیسه) له سه ر که مان خویندم دوا ی چوون بۆ لای مامۆستاکانی تر و هکو (موراد)، عادلژهنی ئورگو و له ریکخستنی گروپه که ی زه که ریا به، به سه له گه ل ئه و هاو ره تیم په یدا کرد. ئه وان زۆرخوشحال بوون که هونه رمه ندیکی کورد بچیت بۆتورکیا بۆ ده وه ری موسیقا. له مه وه ره زۆرسووم بینی، کاک موراد زۆر خوشحال بوو پاشان چووم بۆ لای (ئوزجان) که خاوه ن ئۆستۆدیوی (شاینار) ره و زۆر له هونه رمه ندانی کورده و ییۆکاره کانیان ده چن دهنگ و موسیقا تۆمار ده که ن. منیش توانیم که به رهه میکی موسیقا له وی تۆمار بکه م. محهمه د له باره ی پارچه موسیقا که ی وتی که ته وابه وه به لام تا کلیپی بۆ نه که م بلاوی نا که مه وه. هه ره له وی وتیان که هه ر گه نجیک ئه گه ر له لایه م موسیقا وه نه سیکسی هه بیته له کوردستان ئیمه ئاماده یین یارمه تیان ده یین و ده وره یان بۆ یکه یینه وه. ده عوته ی به رنامه ی (میوان شه ویان) کردم من له گه ل ئافره تی گۆرانی بیژ (خیزانی دیداره رسیم) و هاو ری (حه سه ن غه فور) و هک موزیک ژهنیک ئاماده بووم.

به رپرسیک که بیستوبوی داوا ده کری عه لی کیمیای به تیریته هه له بجه و هه لپواسری، رقی هه لسا بوو، گوتبوی: ئه وه بۆ هه لاتوانی هه نده ران و زمان لیتا هیئن!! بۆ خۆیان هه لاتوون و ده شیانه وئ ههریمی کوردستان له بار به ن!! یه کیکی دیکه ش گوتبوی و لا ئه و پیاوه به مه ردی ژیا با له کوردستان ئیعدام نه کری!!

فه رمانه ده ییک گوتبوی: له جیاتی ئیمه ره وانه ی سه ر سنوور بکه ن و ریگه له هاتنی سوپای تورکیا بگرین که چی ره وانه ی به غدا ده مان ده که ن، یه کیکی دیکه ش گوتبوی: جاری چیت دیوو، ئه وه لی لینی، لؤلۆش مایه!!

نۆینه ری سه رهۆکی هه رییم بۆ به دوا دا چوونی ماده یی 140 ده لی: ئه رکی من چاودیری کردن و هه لسه نگاندنی جیه جیکردنی ماده ده که یه، ئه گه ر به راوردیک بکه یین له نیوان ئه و ماوه یه ی که به فیرو ژیشته وه، له کاته ی که له به رده مدا ماوه، که ئیمه تازه له سه ره تای قوناعی ئاسایی کردنه وه یین، ئه گه ر واپروات بیگومان جیه جیکردنی ماده ده که له و ماوه یه ی ماوه کاریکی ئاسان نییه، به لام ئه گه ر بیت و ئیمه ئه و شه ش مانگه ی که له به رده مدا ماوه و هکو پیشتر ئیش نه کریت، له وانه یه جیه جی بکری!! منیش ده لیم: ئی باشه و هکو پیشو مه که ن و ده ستوبردی لیکه ن و نه یینه کانی ش ئاشکرا بکه ن!!

به ره ی تورکمانی دژی ره وانه کردنی پێشمه رگه بۆ ده وره یه ری که رکوک راده وه ستی و داواش ده کات سوپای تورکیا بی بیانپاریزی، که چی حزه ده سه لاتداره کان له گه لی داده نیشن و به نۆینه ری تورکمانیان داده نین!!

سه رده ییک هه ندیک حزبی کوردستانی هاواریان بۆ سوپای تورک ده برد و پێیان ده گوت: وه ره رزگارمان بکه! پار سالی ش ئه ندام په رله مانیکی کوردستان داوا ی له ئیحسان دۆغره مه چی ده کرد بی و رزگاریان بکات، ئه مسالی ش به ره ی تورکمانی بانگی ده کات، ده بی رزگاریان بکات!!